SIRÂT-ı MÜSTAKÎM

الصراط المستقيم

Dost doğru yol

İBRAHİM BÖLÜKBAŞI

DOST DOĞRU YOL (SIRÂT-I MÜSTAKÎM) NEDİR ?

Sırat-ı müstakim; Hakk'a ve Hakikate götüren yegâne doğru yol anlamında bir Kur'an tabiridir.Sözlükte "doğru ve apaçık yol" mânalarına gelen sırât ile "dengeli ve dosdoğru" anlamındaki müstakīm kelimelerinden oluşan sırât-ı müstakîm "apaçık, dosdoğru ve hak yol demektir. Burada yol kelimesinin dosdoğru diye nitelendirilmesi onun "hedefe ulaştıran en kısa yol" anlamına geldiğini gösterir

قُلْ اِنَّ هُدَى اللّٰهِ هُوَ الْهُدٰى ؕ

De ki: Doğru yol, ancak Allah'ın yoludur.
Bakara : 120

DOST DOĞRU YOL SIRÂT-ı MÜSTAKÎM :**seni cehennemden uzaklaştırıp cennete götüren yol demektir.**

Peygamberimiz de;

« إِنَّ الصِّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيصْدُقُ حَتَّى يُكتَبَ عِنْدَ اللَّهِ صِدِّيقاً ، وإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى الفجُورِ وَإِنَّ الفجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَكْذِبُ حَتَّى يُكتَبَ عِنْدَ اللَّهِ كَذَّاباً »

"Şüphesiz ki sözde ve işde doğruluk hayra ve üstün iyiliğe yöneltir. İyilik de cennete iletir. Kişi doğru söyleye söyleye Allah katında sıddîk (doğrucu) diye kaydedilir. Yalancılık, yoldan çıkmaya (fücûr) sürükler. Fücûr da cehenneme götürür. Kişi yalancılığı meslek edinince Allah katında çok yalancı (kezzâb) diye yazılır." buyurmuştur.

HAYATIN TÜM ZAMAN DİLİMİNDE DOST DOĞRU KUL OLUNMALI
BEBEKLİKTEN MEZARA GİRİNCEYE KADAR SÜRMELİDİR.

فَاسْتَقِمْ كَمَآ أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ
مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا ۚ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾

Öyle ise emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Beraberindeki tövbe edenler de dosdoğru olsunlar. Hak ve adalet ölçülerini aşmayın. Şüphesiz O yaptıklarınızı hakkıyla görür. Hûd : 112

Sırât-ı Müstakîm

Kur'an'ın ilk suresinde, kılmış olduğumuz 5 vakit namazda günde 40 kez okuduğumuz Fatiha suresinde cenabı hak

"اهدِنَـــا الصِّرَاطَ المُستَقِيمَ"

"...Bizi dosdoğru yola ilet..." diye dua etmemizi emrederek, bizlere her gün hangi hal üzere olduğumuzu ve olmamız gerektiğini en açık şekliyle bildirmektedir.

EFENDİMİZİN İKAZI DOSDOĞRU OLMAKTIR

يا رسول اللَّهِ قُلْ لِي فى الإِسلامِ قَولاً لا أَسْأَلُ عنْه أَحداً غيْرَكَ . قال: « قُلْ : آمَنْت باللَّهِ: ثُمَّ اسْتَقِمْ »

Ebû Amr (veya Ebû Amre) Süfyân İbni Abdullah *radıyallahu anh* şöyle dedi:
"Yâ Resûlallah! Bana İslâmı öylesine tanıt ki, onu bir daha senden başkasına sormaya ihtiyaç hissetmeyeyim, " dedim.
Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem:*
"Allah'a inandım de, sonra da dosdoğru ol!" buyurdu. (Müslim, İmân 62. Ayrıca bk. Tirmizî, Zühd 61; İbni Mâce, Fiten 12.)

- **Dualarımızda dost doğru olmayı yani sıratıl müstakime ulaşmayı dilemeliyiz**

وَقُلْ رَّبِّ اَدْخِلْنِىْ مُدْخَلَ
صِدْقٍ وَّاَخْرِجْنِىْ مُخْرَجَ صِدْقٍ وَّاجْعَلْ لِّىْ مِنْ لَّدُنْكَ
سُلْطَانًا نَّصِيْرًا ﴿٨٠﴾

De ki: "Rabbim! (Gireceğim yere) doğru(dürüst) olarak girmemi sağla. (Çıkacağım yerden de) doğru (dürüst) içinde çıkar. Katından bana yardımcı bir kuvvet ver.» (İsra suresi 80)

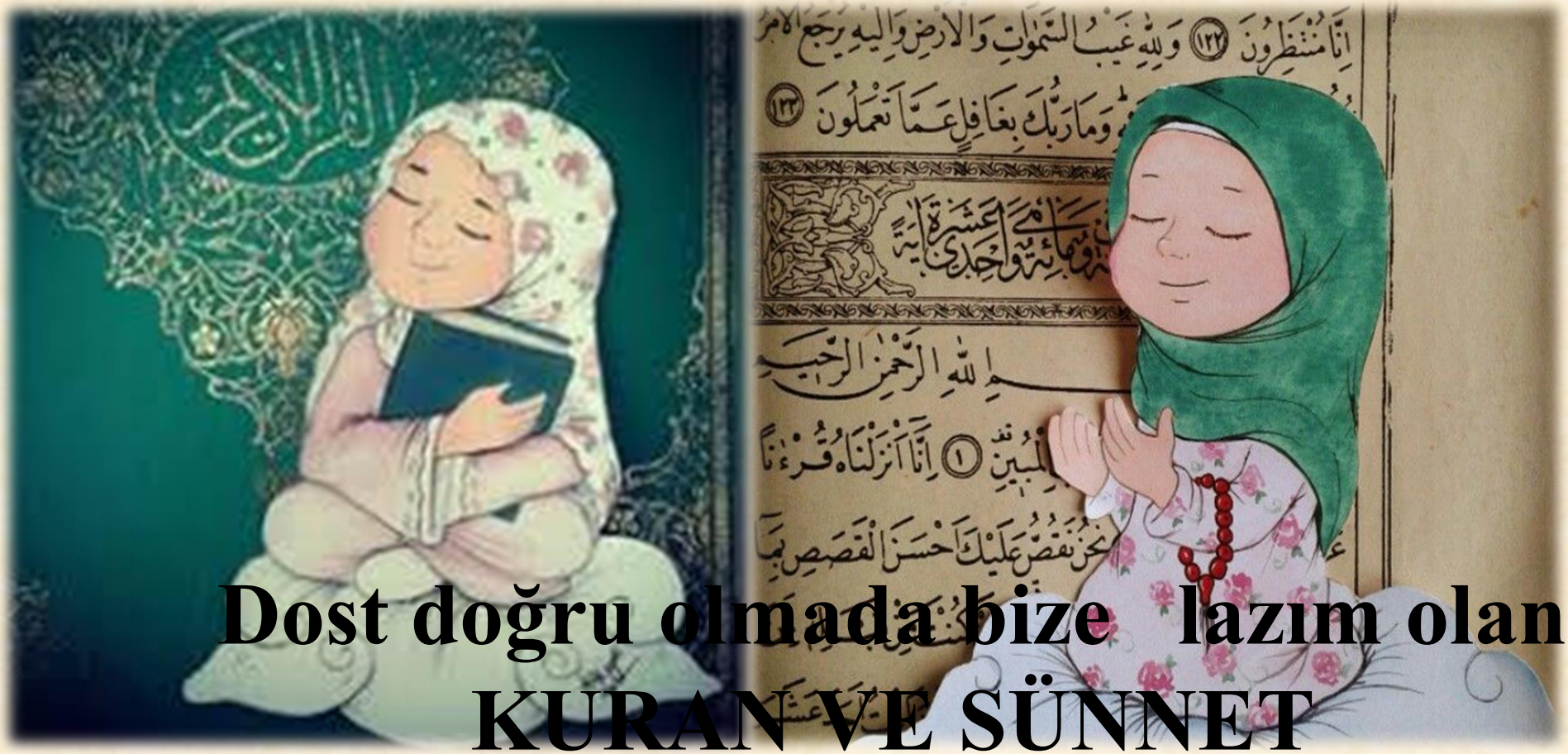

Dost doğru olmada bize lazım olan KURAN VE SÜNNET

تركتُ فِيكُمْ أمرينِ لَنْ تَضِلُّوا ما تَمَسّكتُمْ بِهِمَا: كِتَابَ اللّهِ تَعالَى، وَسُنّةَ رَسُولِهِ.

Hz. Peygamber (s.a.v) şöyle buyurmuştur:
"**Size iki şey bırakıyorum.**
Bunlara uyduğunuz müddetçe asla sapıtmayacaksınız:
Allah'ın Kitab'ı ve Resûlünün sünneti.
(Muvatta, Kader, 46, II, 899)

İBADETLERDE İSTİKAMET

Biz Allah'ın yarattığı kullarız. Kul demek, Allah'ın emirlerine teslimiyet gösteren kimse demektir. Bu ölçülere uygun olan bir kulluk: **"Allah'ın emirlerine itaat edip, yasaklarından uzak durmak"** şeklinde izah edilmekte ve Ömrü kuşatan geniş bir sahaya yayılmış bulunmaktadır.

İmanın tesiri davranışa yansımazsa davranışın tesiri imana sirayet eder.

Mevlana'nın dediği gibi,

"İnandığınız gibi yaşamazsanız yaşadığınız gibi inanmaya başlarsınız."

SÖZÜNDE DURMAK

يَآ اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾

“Ey İman edenler! Yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz.

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللّٰهِ اَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾

Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında büyük (günah)ceza gerektiren bir iştir.(Saff/2-3)

Hangi yoldayız

وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾

Ve ona iki yolu göstermedik mi? Beled : 10

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾

Şüphesiz biz ona (doğru) yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör." (İnsân; 3)

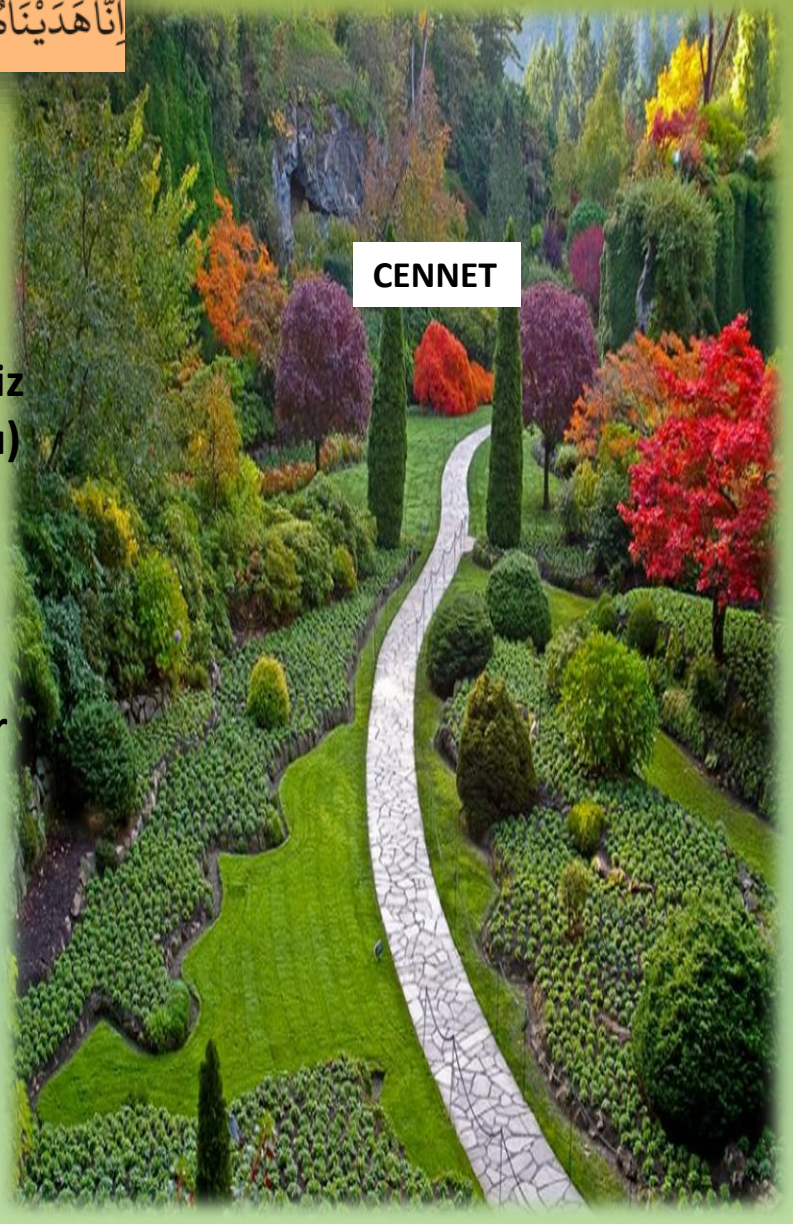

Doğru konuşmak

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَقُولُوا۟ قَوْلًا سَدِيدًا ٧٠

Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve doğru söz söyleyin. Ahzâb : 70

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَٰلَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ

وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ٧١

(Böyle davranırsanız) Allah işlerinizi düzeltir (bereketlendirir)

ve günahlarınızı bağışlar. Kim Allah ve Resûlüne itaat ederse büyük bir kurtuluşa ermiş olur. Ahzâb : 71

SÖZ VE FİİLDE dost doğru olmak

لَايَسْتَقِيمُ إِيمَانُ عَبْدٍ حَتَّى يَسْتَقِيمَ قَلْبُهُ وَلَا يَسْتَقِيمُ قَلْبُهُ حَتَّى يَسْتَقِمَ لِسَانُهُ

Hz MUHAMMED S.A.V Kişinin, kalbi doğru olmadıkça imanı doğru olmaz.
Dili doğruları söylemedikçe Kalbi doğru olmaz.
Efendimiz dilin ve kalbin uyum içerisinde olmasını ve her ikisinin de istikamet üzere bulunmasını tavsiye etmektedir.

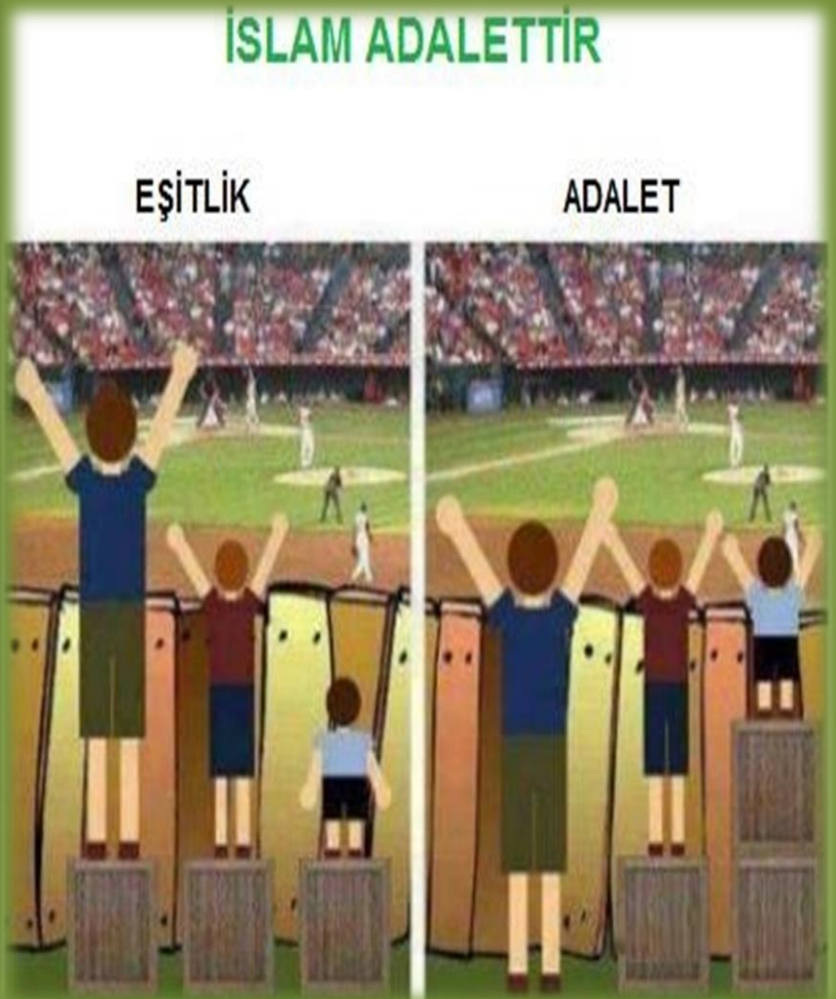

Dogru kişilerle beraber olmalıyız

Doğruluk ne kadar önemli ise **doğru insanlarla beraber olmakta** o kadar önemlidir.
Yaşam yalnız başına geçirilebilecek tarzda yaratılmamıştır.
Birliktelik kaçınılmazdır. Bu birlikteliklerin en güzel şekilde devam edebilmesinin yolu doğruluk ve istikamet üzere olmaktan geçer.

Ey inananlar! Allah'a karşı saygılı olun ve özü-sözü doğru olanlarla beraber bulunun." (Tevbe, 9/119

يَآ اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَآءَ لِلّٰهِ
وَلَوْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِينَ ۚ اِنْ يَكُنْ غَنِيًّا
اَوْ فَقِيرًا فَاللّٰهُ اَوْلٰى بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰٓى اَنْ تَعْدِلُوا ۚ وَاِنْ تَلْوٗٓا
اَوْ تُعْرِضُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ١٣٥

Ey iman edenler! Kendinizin veya anne babanızın ve akrabanızın aleyhine de olsa adaletten asla ayrılmayan, Allah için şahitlik eden kimseler olun. (İnsanlar) zengin olsunlar, yoksul olsunlar Allah onlara sizden daha yakındır. Öyleyse siz hislerinize uyup adaletten ayrılmayın. Eğer adaletten sapar veya üzerinize düşeni yapmaktan geri durursanız bilin ki Allah yaptığınız her şeyden haberdardır. Nisâ : 135

Kim olursa olsun dosdoğru olmalısın adaleti gözetlemelisin.

Müslüman olduktan sonra doğru olmak

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ
الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي
كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾

Rabbimiz Allah'tır" deyip de dosdoğru çizgide yaşayanlar, işte onların üzerine melekler şu müjdeyle inerler: **"Korkmayın, kederlenmeyin, size vaad olunan cennetle sevinin!"**

(Fussilet; 30)

نَحْنُ اَوْلِيٰٓؤُكُمْ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَفِى الْاٰخِرَةِ ۚ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِىٓ اَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ
فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ۭ ٣١
Biz dünya hayatında da âhirette de sizin dostlarınızız. Çok bağışlayan ve çok merhametli olan Allah'dan bir ağırlama olarak, orada canlarınızın çektiği her şey var, istediğiniz her şey orada sizin için hazırlanmıştır."" (Fussilet; 31-32)

SUNDU

TEŞEKKÜR EDERİM DİNLEDİĞİNİZ İÇİN.